

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

ΣΥΝΟΨΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

**«ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΘΥΜΑΤΟΣ TRAFFICKING ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΤΑΛΟΓΟ
ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ (Ε.Κ.ΑΝ.Α) ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ»**

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Ανδρέας Τάκης

Επιμέλεια σύνοψης: Γιάννης Μόσχος, Μαρία Βουτσίνου

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2006

«ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΦΕΡΟΜΕΝΗΣ ΩΣ ΘΥΜΑ TRAFFICKING ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ (Ε.Κ.ΑΝ.Α) ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ»

Περίληψη: Εγγραφή αλλοδαπής στον Ε.Κ.ΑΝ.Α και απαγόρευση εισόδου της στη χώρα συνεπεία ποινικής καταδίκης – Αίτηση της αλλοδαπής για διαγραφή της από τον κατάλογο ανεπιθυμητών αλλοδαπών για ανθρωπιστικούς λόγους [θύμα παράνομης διακίνησης προσώπων (“trafficking”)] - Διαμεσολάβηση του Συνηγόρου του Πολίτη προς τη Διεύθυνση Αλλοδαπών (Τμήμα Διοικητικών Μέτρων και Απελάσεων) του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης - Διαγραφή αλλοδαπού από τον κατάλογο ανεπιθυμητών.

Βοηθός Συνήγορος: Ανδρέας Τάκης
Χειριστές: Γιάννης Μόσχος, Μαρία Βουτσίνου

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε τη με Α.Π. 10021/2004 αναφορά αλλοδαπής, η οποία αρχικά αφορούσε την καθυστέρηση ανανέωσης της άδειας διαμονής της. Κατόπιν διερεύνησης της υπόθεσης διαπιστώθηκε ότι εις βάρος της εν λόγω αλλοδαπής είχε επιβληθεί απαγόρευση εισόδου στη χώρα για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας συνεπεία ποινικής καταδίκης. Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης ζητώντας να ενημερωθεί για τους ειδικότερους λόγους εγγραφής της αλλοδαπής στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθυμητών Αλλοδαπών (Ε.Κ.ΑΝ.Α). Η ανωτέρω υπηρεσία του ΥΠ.ΔΗ.Τ ενημέρωσε την Αρχή ότι η αλλοδαπή είναι εγγεγραμμένη στον ΕΚΑΝΑ μέχρι την 23.05.2015 για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας συνεπεία ποινικής της καταδίκης (ποινή φυλάκισης 20 ημερών και χρηματική ποινή 200 ευρώ), που της επεβλήθη με απόφαση του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών λόγω παράβασης των διατάξεων του ν. 2374/1999 («εκδιδόμενα με αμοιβή πρόσωπα»). Σύμφωνα, όμως με τα στοιχεία, που προσκόμισε η αναφερομένη, και συγκεκριμένα βεβαίωση της ΜΚΟ «Γιατροί του Κόσμου», αυτή φερόταν ως θύμα παράνομης διακίνησης προσώπων (“trafficking”), και, εν όψει αυτού, φιλοξενούταν στον ξενώνα για κακοποιημένες γυναίκες της προαναφερόμενης οργάνωσης.

B.ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 49 του ν. 2910/2001 προβλέπεται ότι το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης τηρεί κατάλογο ανεπιθυμητών αλλοδαπών. Ειδικότερα με την παρ. 1 εδ. β΄ του ανωτέρω άρθρου ορίζεται ότι «τα κριτήρια και η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής αλλοδαπών από τον κατάλογο αυτόν καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δικαιοσύνης». Κατ’ εξουσιοδότηση της ανωτέρω διάταξης έχει εκδοθεί η με αριθ. 4000/2/7-α/2003 (ΦΕΚ Β΄ 392/04.04.2003) ΚΥΑ, σύμφωνα με την οποία καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία για την εγγραφή και την διαγραφή των αλλοδαπών στον προαναφερόμενο κατάλογο.

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 περ. β΄ της προαναφερόμενης ΚΥΑ, όπου ορίζονται τα κριτήρια εγγραφής στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθυμητών Αλλοδαπών (Ε.Κ.ΑΝ.Α.) εγγράφονται και «αλλοδαποί, των οποίων η παρουσία στο ελληνικό έδαφος, αποτελεί απειλή για την εθνική ή τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη». Ειδικότερα για την διάρκεια ισχύος της ανωτέρω εγγραφής στον ΕΚΑΝΑ στο άρθρο 3 παρ. 1 προβλέπεται ότι : «Η διάρκεια ισχύος της εγγραφής στον Ε.Κ.ΑΝ.Α. καθορίζεται από το αποφασίζον την εγγραφή όργανο, με κριτήριο τους λόγους για τους οποίους επιβάλλεται. Στις εγγραφές εκείνες των οποίων η διάρκεια είναι μεγαλύτερη των τριών ετών εφαρμόζεται το άρθρο 112 της Σ.Ε.Σ.Σ.» Εκτός από την αυτοδίκαια διαγραφή της παραγράφου 2 στην παρ. 3 του άρθρου 3 προβλέπεται επίσης ότι : «Η διαγραφή από τον Ε.Κ.ΑΝ.Α. επιτρέπεται και πριν τη συμπλήρωση του χρόνου που αναφέρεται στην απόφαση εγγραφής, πλην των περιπτώσεων εγγραφής κατόπιν δικαστικής απέλασης, για λόγους εθνικούς ή δημοσίου συμφέροντος ή διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας ή κατόπιν αιτήματος του

ενδιαφερομένου αλλοδαπού μόνο για λόγους ανθρωπιστικούς».

Γ. Η ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Ο Συνήγορος του Πολίτη με το με Α.Π 10021/2.1/23-8-2005 έγγραφό είχε ζητήσει από την από το Τμήμα Μετανάστευσης & Διοικητικών Μέτρων του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης πληροφορίες σχετικά με την εγγραφή της κ. *** στον Ε.Κ.ΑΝ.Α και την διάρκεια ισχύος του ανωτέρω μέτρου. Σε απάντηση το ανωτέρω εγγράφου η αρμόδια υπηρεσία του ΥΠ.ΔΗ.Τ μας ενημέρωσε με το με αριθμ. πρωτ. 4/339150-202940/31-08-2005 έγγραφό της ότι εις βάρος της ανωτέρω αλλοδαπής υπήρχε εγγραφή στον Ε.Κ.ΑΝ.Α για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας έως την 23-5-2015 και με το υπ'αριθμ. 4/339150-202523/8-8-2005 έγγραφο ενημερώθηκε η Περιφέρεια Αττικής ότι στο πρόσωπό της συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 43 του Ν. 2910 (ανάκληση άδειας διαμονής για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας)».

Σε συνέχεια της απάντησης αυτής και στο πλαίσιο διερεύνησης της δυνατότητας διαγραφής της αναφερομένης από τον Ε.Κ.ΑΝ.Α (η κ. *** είχε υποβάλει αίτημα διαγραφής στην αρμόδια υπηρεσία στις 14-9-2005) ο Συνήγορος του Πολίτη επεσήμανε με το με Α.Π. 10021/2.2/29.9.2005 έγγραφο του προς την Διεύθυνση Αλλοδαπών του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης ότι η περίπτωση της αναφερομένης δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις του άρθρου 3 παρ. 3 της Υ.Α. 400/2003/Β-392, για τις οποίες αποκλείεται διαγραφή από τον Ε.ΚΑΝ.Α και ότι «η διαγραφή της ανωτέρω αλλοδαπής από τον εν λόγω κατάλογο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εναπόκειται στην διακριτική ευχέρεια των αρμοδίων οργάνων σε περίπτωση που συντρέχουν στο πρόσωπο του αιτούντος αλλοδαπού ανθρωπιστικοί λόγοι». Επιπλέον, στο πλαίσιο εξέτασης της αίτησης διαγραφής της ανωτέρω αλλοδαπής από τον Ε.Κ.ΑΝ.Α, επεσήμανε το γεγονός ότι η αναφερομένη φερόταν να είναι θύμα παράνομης διακίνησης προσώπων (“trafficking”) και ότι η ποινική καταδίκη της, η οποία αποτέλεσε και το λόγο εγγραφής της στον Ε.Κ.ΑΝ.Α για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας μέχρι την 23-5-2015 επήλθε κατά το χρόνο αυτό .

Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέφρασε την άποψη ότι η εγγραφή της κας *** στον κατάλογο ανεπιθυμητών αλλοδαπών και η απαγόρευση εισόδου της στη χώρα συνεπεία της εγγραφής αυτής, αποτελεί ιδιαιτέρως επαχθές εις βάρος της μέτρο, ιδιαιτέρως εξαιτίας της έλλειψης επαρκούς προστασίας και αντίστοιχης νομοθετικής πρόβλεψης. Ειδικότερα δε, επισημάνθηκε από την Αρχή ότι προβλεπόταν η δυνατότητα παροχής προστασίας στα αλλοδαπά θύματα μόνο κατά το μέρος που αφορά την εκτέλεση της απόφασης απέλασής τους από τη χώρα (άρθρο 44 του Ν. 2910/2001, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 παρ. 7 του Ν. 3274/2004 – Πρβλ. επίσης τις διατάξεις των άρθρων 46-52 του ν. 3386/2005, οι οποίες ισχύουν από 1.1.2006). Αναφέρθηκε επίσης ότι λόγω της αποσπασματικής αυτής προστασίας έχουν υπάρξει αρκετές περιπτώσεις τόσο εγγραφής στον κατάλογο ανεπιθυμητών, όσο και απόρριψης της αίτησης ανανέωσης της άδειας διαμονής εξαιτίας ποινικής καταδίκης των αλλοδαπών αυτών για παράβαση του Ν.2734/99 «περί εκδιδομένων προσώπων», όπως στην περίπτωση της αναφερομένης, η οποία είναι κάτοχος ισχυρής άδειας διαμονής στη χώρα.

Επίσης στο ανωτέρω έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη αναφέρθηκε επίσης ότι «τόσο από τη στοιχεία που έχει υποβάλλει η αναφερόμενη στο Συνήγορο του Πολίτη, όσο και από το έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠ.ΔΗ.Τ., δεν υπήρχε άλλη καταδίκη της αναφερομένης για την τέλεση οποιασδήποτε άλλης αξιόποινης πράξης, ώστε να αποτελεί εξαιτίας της συμπεριφοράς της αυτής κίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια.» Επιπλέον, μαζί με την αναφερομένη διέμενε στην Ελλάδα και το ανήλικο τέκνο της, του οποίου είχε την επιμέλεια. Η άποψη του Συνηγόρου του Πολίτη στη συγκεκριμένη υπόθεση ήταν ότι η υπό κρίση αίτηση διαγραφής θα έπρεπε να γίνει δεκτή για ανθρωπιστικούς λόγους σύμφωνα με τα προαναφερθέντα.

Δ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

Σε απάντηση όλων των ανωτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε στις 9.1.2006 το με αριθμ. πρωτ. 4/339150-200007/3-1-2006 έγγραφο της Διεύθυνσης Αλλοδαπών (1^ο Τμήμα Μετανάστευσης & Διοικητικών Μέτρων) του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, σύμφωνα με το οποίο η αναφερομένη «διεγράφη από τον Κατάλογο Ανεπιθυμητών την 28-12-2005».

* _ * _ * _ * _ * _ *